

Michael Schwartz pisał pracę magisterską na Uniwersytecie Columbi. Obecnie jest profesorem historii i filozofii sztuki na Augusta State University. Publikował i wykladał w Stanach Zjednoczonych i Europie na temat historii sztuki, historiografii, teorii integralnej, filozofii kontynentalnej, teorii krytycznej, estetyki i nauk kontemplacyjnych.

Estetyka, piękno, sztuka - ujęcie integralne Michael Schwartz

Pobierz [plik pdf](#)

W środowisku integralnym istnieje tendencja do ujednociania pojęć i niwelowania różnic między pojęciami sztuki, piękna i estetyki. Chociaż estetyczno-zmysłowe doświadczenie sztuki może być piękne, takie zrównanie pojęć charakteryzuje tylko pewien zakres przyjętych perspektyw.

Estetyka, termin, który ma szeroki zakres znaczeń (które w ujęciu integralnym mogą być honorowane, ale powinny zostać wyjaśnione), pojawił się w filozofii w połowie XVIII wieku, początkowo jako rodząca się nauka - badanie znaczenia wrażeń zmysłowych, często z naciskiem na uczucia. Estetyka nie zawsze wiąże się z kwestią piękna. W pierwszej krytyce Kanta (Krytyka czystego rozumu), bardziej niż w jego trzeciej krytyce (Krytyka sądenia) - część dotycząca transcendentalnej estetyki nie mówi o pięknie, ale o czasie i przestrzeni. Pytania dotyczące estetyki i zmysłów nie są ograniczone lub zredukowane do percepcji dzieła sztuki.

Piękno wraz z Prawdą i Dobrem - to w teorii integralnej Kena Wilbera, jeden z elementów

Wielkiej Trójki – prześwitujący blask „Jedynego”. Jednakże ów jaśniejący blask nie wymaga zmysłowości, zatem nie musi być estetyczny w tym samym stopniu, co piękno myśli matematycznej, właściwej dla postrzegania umysłu, czy piękno sfery transpersonalnej, właściwej dla ducha. Ponadto, nie wszystkie fale rozwoju są z konieczności, automatycznie i z łatwością otwarte na "Jedynego".

W rzeczywistości. zależność między stanami i etapami świadomości, a blaskiem „Jedynego” pozostaje kwestią otwartą dla badań integralnych. Podobnie jak pytanie, jak mogłaby wyglądać ściśle zdefiniowana i zbadana linia rozwoju dotycząca estetyki.

Sztuka jest tym, co tworzy ramę wokół siebie (Wilber). Sztuka odróżnia się od realnego świata, a jednocześnie odnosi się do tego świata (Heidegger) - świat (sztuki) w świecie (rzeczywistości). Wystąpienia neo-awangardowej sztuki, takie jak "Brillo Boxes" Warhol'a czy prezentacje sztuki skatologicznej, celowo odpychające i brzydkie, nie mają wiele wspólnego z pięknem.

W środowisku integralnym należy wystrzegać się pochopnego łączenia pojęć sztuki, piękna i estetyki, a zamiast tego można badać ich wzajemne oddziaływanie, stawiając nowe pytania. To właśnie tego rodzaju badania, poprzez tworzenie i refleksję nad sztuką, pulsują w samym sercu Centrum IAM w społeczności Meta-Integral.

Tłumaczenie: Krzysztof A. Górecki
Redakcja: Aleksander Teisseyre i Krzysztof Bąkowski